

Obsah

Předmluva	VII
Seznam použitých zkratek	XI
Úvod	XXI
ČÁST I.	
Vymezení rozpočtu Evropské unie	1
1. Charakteristika rozpočtu Evropské unie	3
1.1 Rozpočtové zásady	10
1.2 Klasifikace výdajů rozpočtu EU	15
1.3 Finanční perspektiva rozpočtu EU	15
1.4 Rozpočtová procedura	19
1.5 Rozpočtová kontrola	30
1.6 Rozpočtové bilance členských států	31
1.7 Dílčí závěr	42
ČÁST II.	
Příjmy rozpočtu Evropské unie	45
2. Přehled příjmů rozpočtu Evropské unie	47
3. Vývoj systému vlastních zdrojů	51
3.1 Lucemburská dohoda	51
3.2 Od Lucemburku k Fontainebleau	52
3.3 Dohoda z Fontainebleau	53
3.4 Bruselská dohoda – Delors I	54
3.5 Dohoda z Edinburgu – Delors II	55
3.6 Dohoda z Berlína – Agenda 2000	56
3.7 Dílčí závěr	57
4. Charakteristika a hodnocení vlastních zdrojů rozpočtu	59
4.1 Tradiční vlastní zdroje	59
4.2 Procento DPH	62
4.3 Příspěvek z HNP/HND	68
4.4 Dílčí závěr	69

5. Reforma financování rozpočtu Evropské unie	71
5.1 Současný systém vlastních zdrojů	71
5.1.1 Tradiční vlastní zdroje	71
5.1.2 Procento DPH	72
5.1.3 Příspěvek z HNP/HND	74
5.2 Alternativní zdroje rozpočtu Evropské unie	78
5.2.1 Daň z příjmu osob nebo rodin	78
5.2.2 Zdanění úrokových příjmů z úspor	79
5.2.3 Daň z příjmu nebo zisku obchodních společností	81
5.2.4 Environmentální a energetické daně	82
5.2.5 Spotřební daně	85
5.2.6 Dopravní a telekomunikační daně	90
5.2.7 Výnosy z ražebného Evropské centrální banky	91
5.3 Dílčí závěr	92
6. Závěr k příjmové straně rozpočtu Evropské unie	95
 ČÁST III.	
Výdaje rozpočtu Evropské unie	97
 7. Výdajové politiky a jejich vazba na rozpočet Evropské unie	 99
8. Zemědělství	103
8.1 Cíl zemědělského sektoru a důvody jeho regulace	104
8.2 Vývoj zemědělského sektoru v členských státech	106
8.2.1 Struktura agrárního sektoru dle produktu	109
8.2.2 Struktura farem	110
8.2.3 Objem produkce zemědělského sektoru	111
8.3 Cíle společné zemědělské politiky	112
8.4 Ekonomické nástroje SZP	118
8.4.1 Základní modely regulace trhu	123
8.4.2 Diskuse nad dopady ekonomických nástrojů SZP	125
8.5 Finanční rámec SZP	126
8.6 Reformy a vývoj SZP	130
8.6.1 Změny do roku 1980	131
8.6.2 Změny v průběhu 80. let	132
8.6.3 Reformy SZP – MacSharryho reformy, Agenda 2000 a Mid-term review	133
8.6.4 Diskuse nad reformními kroky SZP	144
8.7 Proces rozšíření a SZP	145
8.7.1 Postupné zvyšování přímých plateb	148
8.7.2 Hodnoty produkčních kvót, referenčních výnosů a výměr	152
8.8 Dílčí závěr	152

9. Strukturální operace	155
9.1 Vývoj regionální a strukturální politiky EU	155
9.1.1 Ekonomická krize a první období koordinace regionální politiky (1975–1988)	155
9.1.2 Tři vlny rozšíření a regionální politika	156
9.1.3 Prohlubování integrace a regionální politika	157
9.1.4 Reforma regionální politiky (1988)	157
9.1.5 Období 1989–1993	159
9.1.6 Maastrichtská smlouva (1992)	159
9.1.7 Finanční perspektiva (1993–1999)	160
9.1.8 Agenda 2000 – finanční perspektiva 2000–2006	163
9.2 Principy RP/SP	164
9.2.1 Princip koncentrace	164
9.2.2 Princip programování	164
9.2.3 Princip doplňkovosti (adicionality)	165
9.2.4 Princip partnerství	166
9.3 Vymezení území pro alokaci prostředků pomoci ze strukturálních operací	167
9.3.1 Konstrukce NUTS	168
9.3.2 Členění NUTS a ekvivalentní jednotky v ČR	169
9.4 Proces přidělování prostředků v rámci strukturálních operací	171
9.5 Přehled nástrojů politiky hospodářské a sociální soudržnosti	174
9.6 Strukturální fondy	176
9.6.1 Období 1989–1993	178
9.6.2 Období 1994–1999	183
9.6.3 Období 2000–2006	188
9.7 Fond soudržnosti	193
9.7.1 Období 1994–1999	193
9.7.2 Období 2000–2006	194
9.8 Oblasti intervencí	196
9.9 Budoucnost regionální a strukturální politiky EU	197
9.9.1 Pozice České republiky	199
9.10 Dílčí závěr	199
10. Vnitřní politiky	201
10.1 Přehled subsekcí vnitřních politik	202
10.2 Subsektory B3	204
10.2.1 Vzdělávání, odborný výcvik a mládež	205
10.2.2 Kultura	208
10.2.3 Informace a komunikace	209
10.2.4 Ostatní sociální operace	211
10.3 Subsektory B4	212
10.3.1 Energie	212
10.3.2 Životní prostředí	213

10.4	Subsekce B5	217
10.4.1	Ochrana spotřebitele	218
10.4.2	Vnitřní trh	219
10.4.3	Průmysl	220
10.4.4	Dopravní politika – transevropské sítě (TENs)	221
10.4.5	Transevropské sítě	222
10.4.6	Podpora a rozvoj EU jako oblasti svobody, bezpečnosti a práva	223
10.5	Subsekce B6	224
10.5.1	Výzkum a technologický rozvoj	225
10.6	Rozdělení výdajů na vnitřní politiky podle členských států a v rámci finanční perspektivy	233
10.7	Fond solidarity	240
10.8	Dílčí závěr	241
11.	Vnější vztahy	243
11.1	Členění rozpočtové Hlavy Vnější vztahy	248
11.2	Mimorozpočtové zdroje EU pro oblast vnějších vztahů	256
11.3	Platební závazky a povinnosti ČR před vstupem a po vstupu do EU ve vztahu k Hlavě Vnější vztahy	257
11.4	Očekávaný budoucí vývoj	258
11.5	Dílčí závěr	259
12.	Administrativa	261
12.1	Administrativa ES – stručná charakteristika	263
12.1.1	Velikost institucí	264
12.2	Administrativní rozpočet EU	266
12.2.1	Vývoj, současný stav a trendy	266
12.2.2	Struktura administrativního rozpočtu	269
12.3	Vnitřní personální struktura institucí ES	271
12.3.1	Stálí zaměstnanci	271
12.3.2	Ostatní zaměstnanci	276
12.3.3	Dočasně přidělení pracovníci	277
12.4	Odměňování pracovníků	278
12.4.1	Základní (tabulkový) plat	279
12.4.2	Rodinné přídatky	281
12.4.3	Ostatní příspěvky a příplatky	281
12.4.4	Daňový režim a příspěvky do systému sociálního zabezpečení	282
12.5	Systém sociálního zabezpečení a platby sociálního zabezpečení	283
12.5.1	Starobní důchod	283
12.5.2	Invalidní důchod	284
12.5.3	Pozůstalostní důchod	284
12.5.4	Sirotčí důchod	285

12.6 Budoucí vývoj administrativního rozpočtu EU	285
12.7 Dílčí závěr	291
13. Rezervy	293
13.1 Měnové rezervy	293
13.2 Rezervy naléhavé pomoci	293
13.3 Garanční rezervy	294
13.4 Rezervy ve finanční perspektivě	294
13.5 Dílčí závěr	295
14. Předvstupní pomoc	297
14.1 Charakteristika jednotlivých nástrojů předvstupní pomoci	299
14.1.1 Program Phare	300
14.1.2 Program ISPA	305
14.1.3 Program SAPARD	308
14.2 Dílčí závěr	310
15. Výdaje na rozšíření	311
15.1 Rozpočtové bilance nových členských států	330
15.2 Dílčí závěr	336
16. Závěr k výdajové straně rozpočtu EU	339
Závěr	343
Literatura	349
Rejstřík	369